

AVIZ

referitor la proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală

Analizând proiectul de **Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală**, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.310 din 21.08.2020 și înregistrat la Consiliul Legislativ cu nr.D921/21.08.2020,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,
Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri :

1. Prezentul proiect de lege are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr.302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, republicată.

Potrivit Expunerii de motive, intervențiile legislative au în vedere evoluția legislației în materie adoptate la nivelul Uniunii Europene, precum și unele măsuri pentru îmbunătățirea reglementării actuale, având în vedere cele rezultate din aplicarea dispozițiilor actului normativ de bază.

Prin conținutul său normativ, proiectul de lege face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.h) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se poate pronunța asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

2. Ca observație de ordin general, precizăm că, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, dispozițiile de modificare și completare din cuprinsul **art.I** trebuie să constituie puncte marcate cu cifre arabe.

Totodată, **părțile dispozitive** ale respectivelor puncte trebuie formulate potrivit următoarelor modele:

„Alineatul (...) al articolului ... se modifică și va avea următorul cuprins:”

„După alineatul (...) al articolului ... se introduce un nou alineat, alin.(...), cu următorul cuprins:”

„La articolul ... alineatul (...), litera ...)/literele ...) și ...) se modifică și va/vor avea următorul cuprins:”

„La articolul ... litera ...)/literele ...) și ...) se modifică și vor avea următorul cuprins:”

„La articolul ..., după litera ...) se introduce o nouă literă, lit. ...), cu următorul cuprins:”

„După articolul ... se introduce un nou articol/se introduc ... noi articole, art.../ art.... - ..., cu următorul cuprins:”.

3. La norma propusă pentru **art.14 alin.(5)**, pentru un spor de rigoare în exprimare, textul trebuie să debuteze cu expresia „În cazul traducerilor efectuate la solicitarea Ministerului Justiției”, iar expresia „se supun prevederilor Legii nr.178/1997” trebuie înlocuită cu sintagma „sunt aplicabile prevederile Legii nr.178/1997”.

În plus, pentru o corectă informare juridică, în finalul textului trebuie introdusă sintagma „cu modificările și completările ulterioare”.

4. La textul propus pentru **art.43 alin.(4)**, pentru asigurarea previzibilității și accesibilității normei, teza finală trebuie să indice în mod expres actele normative avute în vedere. Observația este valabilă și pentru norma propusă pentru **art.250 alin.(18)**.

5. Având în vedere introducerea, la **art.91**, a **alin.(3¹)**, referitor la desemnarea apărătorului din oficiu, apreciem că, pentru asigurarea unei reglementări complete, este necesară și modificarea **alin.(4) al art.91**, care stabilește rolul avocatului din România. Propunem, de aceea, introducerea, după punctul referitor la art.91 alin.(3¹), a unui nou punct, cu următoarea parte dispozitivă:

„Alineatul (4) al articolului 91 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Rolul avocatului din România, desemnat **potrivit dispozițiilor alin.(3) sau (4)**, este de a oferi asistență avocatului din statul membru de executare, furnizându-i informații și consultanță, pentru a permite persoanei solicitate să își formuleze apărările în procedura de executare a mandatului european de arestare”.

6. Pentru corecta integrare în cuprinsul articolului a normei propuse pentru **art.92 alin.(1) lit.b)**, în finalul textului trebuie introdusă expresia „; sau”.

7. Precizăm că norma propusă pentru **art.164 lit.i¹)** trebuie prevăzută înaintea normei propuse pentru **art.171 alin.(4)**.

În ceea ce privește textul preconizat pentru **art.164 lit.i¹)**, este necesară reanalizarea trimiterii la dispozițiile art.2 lit.p), întrucât această normă are ca obiect definirea noțiunii de „stat pe teritoriul căruia trăiește persoana” și nu stabilirea criteriilor în funcție de care sunt stabilite „legăturile persoanei condamnate cu statul român”, așa cum se prevede în textul propus.

În acest context, este de analizat dacă norma nu ar trebui să aibă în vedere dovedirea îndeplinirii condițiilor prevăzute la art.167 alin.(1) lit.c) - persoana condamnată are cetățenie română - sau la art.167 alin.(1) alin.(2), care stabilește criteriile care trebuie avute în vedere în situația în care persoana condamnată nu are cetățenie română.

8. Pentru suplețea reglementării, enunțurile privind același element structural vor fi comasate într-un singur punct. Astfel cele referitoare la art.177, art.180 și art.183 vor fi redactate, astfel:

„Alineatele (1) și (3) ale articolului 177 se modifică și vor avea următorul cuprins:”;

„Alineatele (1) – (3) ale articolului 180 se modifică și vor avea următorul cuprins:”;

„La articolul 183 alineatul (2) literele d) și e) se modifică și vor avea următorul cuprins:”.

În ceea ce privește art.177 alin.(3), pentru precizia și simetria reglementării, sugerăm ca, după termenul „certificatul” să fie introdusă precizarea „prevăzut în anexa nr.5”. Această observație este valabilă pentru toate situațiile similare.

9. Semnalăm că procedura privind transferarea persoanelor condamnate deținute într-un penitenciar sau unitate medicală din România, în vederea executării pedepsei în alte state membre ale Uniunii Europene, astfel cum se dorește a fi configurată prin modificările aduse **art.176 - 181** și prin introducerea **art.179¹ și 179²** nu este suficient de clară și trebuie reanalizată, sub următoarele aspecte:

9.1. În condițiile în care competența de a întocmi certificatul necesar pentru transferarea din România în alt stat membru al Uniunii Europene a unei persoane condamnate nu mai aparține Ministerului Justiției, nu se înțelege de ce a fost menținută atribuția prevăzută la

art.176 lit.a) în sarcina acestui minister. Menționăm că acest text, asupra căruia nu se intervine legislativ prin proiect, stabilește că Ministerul Justiției are ca atribuție primirea cererii de inițiere a procedurii de transmitere către statul de executare a hotărârii judecătorești și a certificatului prevăzut în anexa nr.5.

Mai mult decât atât, din normele propuse nu rezultă care este modalitatea de sesizare a instanței de executare cu solicitarea privind inițierea procedurii de transmitere către statul de executare a hotărârii judecătorești române și a certificatului prevăzut în anexa nr.5.

Precizăm că soluția nu rezultă nici din cuprinsul art.178 alin.(1), **rămas nemodificat**, care prevede doar posibilitatea persoanei condamnate de a solicita aplicarea procedurii, fără să se precizeze cui se adresează respectiva solicitare.

9.2. În ceea ce privește norma propusă pentru **art.179 alin.(5)**, semnalăm că în cuprinsul textului este utilizată noțiunea de „**judecător de supraveghere a privării de libertate** desemnat pentru penitenciarul în care se află persoana condamnată”. Este adevărat că această denumire este în acord cu terminologia instituită prin dispozițiile Legii nr.254/2013, însă precizăm că normele din cuprinsul Legii nr.302/2004 se referă, în mod generic, la „**judecătorul delegat pentru executarea pedepselor desemnat pentru penitenciarul în care se află persoana condamnată**”. În aceste condiții, pentru integrarea armonioasă a normei propuse în cuprinsul actului normativ de bază, și în textul propus prin proiect ar trebui utilizată această din urmă noțiune. Observația este valabilă și pentru **art.181 alin.(1)**.

În situația în care se dorește corelarea, din punct de vedere terminologic, a celor două acte normative, este necesar ca prin proiect să fie modificată și **denumirea marginală a art.179**. În plus, **art.I** ar trebui să fie completat, în final, cu **un nou punct**, prin care să se dispună înlocuirea denumirilor, astfel:

„În tot cuprinsul legii, sintagma „judecătorul/judecătorului delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate, desemnat pentru penitenciarul” se înlocuiește cu sintagma „judecătorul/judecătorului de supraveghere a privării de libertate desemnat pentru penitenciarul”.

9.3. La **art.179¹ alin.(1)**, pentru un spor de claritate a normei, este de analizat dacă textul nu ar trebui să debuteze cu expresia „După primirea documentelor prevăzute la art.179 alin.(5), instanța de executare ...”.

Totodată, pentru corectitudinea exprimării, sintagma „prevăzut la anexa nr.5” trebuie înlocuită cu expresia „prevăzut în anexa nr.5”.

9.4. La **art.179²**, pentru un spor de rigoare normativă, textele propuse pentru **lit.a) și b)** ar trebui să se refere la „certificatul **prevăzut în anexa nr.5**”.

Totodată, este de analizat dacă la **lit.d)** textul nu ar trebui să facă trimitere la dispozițiile art.177 alin.(3), care reglementează situația în care instanța de executare poate revoca certificatul transmis statului de executare. În această situație, în finalul textului ar putea fi introdusă sintagma „potrivit dispozițiilor art.177 alin.(3)”.

9.5. La **art.180 alin.(1)**, textul trebuie să debuteze cu majusculă.

9.6. La **art.180 alin.(3)**, pentru un spor de claritate a reglementării, teza a treia, respectiv norma „Dosarul va fi înaintat instanței superioare în termen de 3 zile, iar contestația se judecă în termen de 10 zile, în camera de consiliu, cu citarea persoanei condamnate”, trebuie reformulată, astfel încât din text să rezulte unde se depune contestația, care anume „instanță superioară” este avută în vedere, precum și momentul exact de la care se calculează termenele prevăzute de text. Propunem următoarea formulare: „Contestația se depune la instanța de executare și se înaintează, împreună cu dosarul, instanței ierarhic superioare, în termen de 3 zile de la depunere. Contestația se judecă în termen de 10 zile de la sesizarea instanței ierarhic superioare, în camera de consiliu, cu citarea persoanei condamnate”.

9.7. La **art.183 alin.(5)**, pentru corectitudinea exprimării, sintagma „cu adaptarea pedepsei” trebuie înlocuită cu expresia „ori a adaptării pedepsei”.

Pe de altă parte, întrucât comunicarea soluției instanței de executare nu poate fi realizată decât după pronunțarea încheierii, textul trebuie reformulat, astfel încât succesiunea operațiunilor să fie redată în ordine cronologică, precizându-se în mod expres care sunt soluțiile pe care le poate pronunța instanța.

Mai mult decât atât, întrucât instanța se pronunță prin hotărâre, apreciem că textul ar trebui să prevadă că instanța de executare comunică statului de executare respectiva hotărâre, și nu „dacă este de acord cu executarea parțială sau cu adaptarea pedepsei ori dacă certificatul este retras”.

În plus, precizăm că termenul de 3 zile în care urmează să se pronunțe instanța de executare nu poate fi calculat „de la primirea

sesizării prevăzute la alin.(1)”, întrucât alin.(1) al art.183, **rămas nemodificat**, nu face referire la o astfel de sesizare, ci dispune solicitarea unei *semnalări* în Sistemul de Informații Schengen. În situația în care s-a avut în vedere data la care instanța este informată cu privire la posibilitatea recunoașterii parțiale a hotărârii judecătorești de condamnare ori a adaptării pedepsei, potrivit tezei întâi a normei, textul trebuie reformulat în mod corespunzător.

10. La **art.250 alin.(17)**, textul propus este lipsit de previzibilitate, întrucât nu se precizează nici cui anume se adresează solicitarea procurorului de transferare temporară a persoanei într-un centru de reținere și arestare preventivă, prin excepție de la dispozițiile alin.(13), și nici care sunt motivele pentru care o astfel de solicitare poate fi încuviințată. Este necesară, de aceea, reanalizarea și completarea corespunzătoare a textului.

11. La **art.276 alin.(7)**, pentru respectarea rigorilor stilului normativ, textul trebuie să debuteze cu expresia „De la data aplicării Regulamentului (UE) 2018/1805”. Observația este valabilă și pentru **art.307 alin.(10)**.

12. Pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, **introducerea Secțiunii a 5¹-a în cadrul Capitolului II din Titlul VIII** trebuie dispusă, astfel:

„După articolul 327 se introduce o nouă secțiune, Secțiunea a 5¹-a, alcătuită din articolele 327¹ - 327⁴, cu următorul cuprins:”.

În continuare, se vor reda, între ghilimele, titlul secțiunii nou-introduse și articolele din care aceasta este alcătuită.

13. Apreciem că, pentru asigurarea unei reglementări complete și previzibile, **Secțiunea a 5¹-a** ar trebui să cuprindă și un articol care să prevadă că în cuprinsul secțiunii sunt aplicabile definițiile prevăzute la art.2 din Regulamentul (UE) 2018/1805 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 noiembrie 2018 privind recunoașterea reciprocă a ordinelor de indisponibilizare și de confiscare.

14. La **art.327¹ alin.(6)**, pentru corectitudinea exprimării, sintagma „sau de domiciliul sau sediul persoanei fizice sau juridice” trebuie înlocuită cu expresia „ori în funcție de domiciliul sau sediul persoanei fizice ori juridice, după caz”.

Având în vedere normele de tehnică legislativă, din cuprinsul **alin.(7)** trebuie eliminată expresia „din Legea nr.302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală”.

15. Întrucât pct.1-11 din finalul actului normativ de bază reprezintă enumerarea actelor juridice incluse în mențiunea de transpunere a normelor Uniunii Europene, pentru redarea corectă a intervenției legislative preconizate, **partea dispozitivă** „La articolul 355, după punctul 11 se introduce punctul 12, cu următorul cuprins:” trebuie reformulată, astfel:

„La **mențiunea de transpunere**, după punctul 11 se introduce un nou punct, pct.12, cu următorul cuprins:”.

16. Semnalăm că **art.II** - Dispoziții finale - nu cuprinde nicio normă.

Pentru corectitudinea reglementării, denumirea marginală a **art.II** trebuie eliminată, urmând ca articolul să prevadă în mod expres că punctul din cuprinsul art.I prin care este introdusă Secțiunea a 5¹ -a la Capitolul II al Titlului VIII intră în vigoare la data aplicării Regulamentului (UE) 2018/1805.

17. În considerarea numeroaselor intervenții legislative aduse prin prezentul proiect, sugerăm ca acesta să conțină o normă care să dispună republicarea actului normativ de bază, în următoarea redactare:

„Legea nr.302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 411 din 27 mai 2019, cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, va fi republicată, dându-se textelor o nouă numerotare.”

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București
Nr.856/25.08.2020